

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 4C/74/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617206652
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Marián Mokoš
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4617206652.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Mariánom Mokošom v právnej veci žalobcu: H. V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, XXX XX X., právne zastúpeného Mgr. Jurajom Šimunym, advokátom, Nám. M. R. Štefánika 30/33, 955 01 Topoľčany, proti žalovanému: V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX I., právne zastúpenému JUDr. Máriou Beňovou, advokátkou, D. Jurkoviča 2830, 955 03 Topoľčany, o zaplatenie 2062,90 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.062,90 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.12.2017 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

I./ Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 2.062,90 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od podania žaloby do zaplatenia od žalovaného z dôvodu, že v konaní Okresného súdu Topoľčany sp.zn.8C/347/2015 bol žalovaný zaviazaný na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1.912,90 eura a náhradu iných trov konania - súdneho poplatku v sume 150 eur žalobkyni W. J. a náhradu trov konania žalobca dňa 18.09.2017 spolu v sume 2.062,90 eura uhradil za žalovaného, avšak žalovaný mu doposiaľ uvedenú sumu nevrátil. Na pojednávaní dňa 27.03.2018 žalobca trval na podanej žalobe s tým, že nešlo o žiadny dar, ale žalovaný nemal peniaze na zaplatenie trov konania, na ktoré bol zaviazaný a preto ho požiadal, aby tieto trovy zaplatil a voči tejto platbe nič nenamietal. Žalovaného vyzýval listom na vrátenie peňazí, ale tento list ani neotvoril a následne si neprevzal ani výzvu od právneho zástupcu.

2./ Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a vo svojom odpore proti platobnému rozkazu uviedol, že nerozporuje uhradenie sumy 2.062,90 eura dňa 18.09.2017 žalobcom, avšak sporné je tvrdenie žalobcu, že došlo k dohode o vrátení predmetnej sumy. Poprel, že by ho žalobca k úhrade dlžnej sumy niekoľkokrát vyzval a o tejto povinnosti sa dozvedel až z doručeného platobného rozkazu. Podľa neho bol do predchádzajúceho súdneho konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam vmanipulovaný žalobcom, ktorý ho v tomto konaní aj zastupoval a nakoniec došlo k uzavretiu dohody a žalobca za neho vyplatil vyrovnávací podiel, nakoľko prisľúbil, že sa o všetko postará. Následne bolo aj zriadené vecné bremeno v prospech žalobcu spočívajúce v bezplatnom doživotnom práve bývania a užívania nehnuteľností. Pokiaľ bol zaviazaný na náhradu trov konania, tak uvedenú vec neriešil, pretože žalobca mu neustále opakoval, že to zariadi a následne mu aj oznámil, že sumu 2.062,90 eura uhradil. Ani raz ho nevyzýval na vrátenie peňazí a on považoval vec za skončenú. Má za to, že v danom prípade došlo k skrytému darovaniu, ktoré bolo právnym dôvodom plnenia a vylučuje nárok na vrátenie z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Na pojednávaní žalovaný potvrdil, že žalobca vyplatil za neho náhradu za spoluvlastnícky podiel pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a pokiaľ ide o zaplatenie náhrady trov konania, tak žalobca sa vyjadril, že to zaplatí a keď tak urobil, tak

to neriešili, či mu má vrátiť peniaze a neriešili, že by s týmto nesúhlasil. On nemá problém s vrátením peňazí, ale ide mu o princíp.

3./ Súd vykonal dokazovanie výsluchom sporových strán ako aj oboznámením sa s predloženými dokladmi a so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 8C/347/2015 a zistil, že v konaní tunajšieho súdu sp.zn. 8C/347/2015 bola prejednávaná žaloba žalobkyne W. J. proti žalovanému V. Q. o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX v kat.úz. I., pričom v uvedenom súdnom konaní žalovaného zastupoval na základe plnej moci žalobca a rozsudkom zo dňa 23.06.2016 bolo zrušené podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k predmetným nehnuteľnostiam a vyporiadané bolo tak, že súd nariadil predaj týchto nehnuteľností s tým, že jeho výťažok bude rozdelený medzi účastníkov každému v 1/2. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie žalovaný a počas odvolacieho konania bola dňa 02.12.2016 medzi žalobcom a jeho manželkou X. Q. ako veriteľmi a budúcimi oprávnenými z vecného bremena uzavretá so žalovaným ako dlžníkom a budúcim povinným z vecného bremena zmluva o pôžičke, o uzavretí budúcej zmluvy, o zriadení vecného bremena a dohoda o spôsobe užívania dotknutých nehnuteľností, podľa ktorej sa žalobca spolu s manželkou zaviazali finančne zabezpečiť kúpu nehnuteľností v plnej výške ich ceny t.j. 31.450 eur v kat.úz. I. zapísaných na LV č. XXX v prospech žalovaného, čím sa stane ich výlučným vlastníkom a žalovaný sa zaviazal po vykonaní vkladu do katastra nehnuteľností pristúpiť k uzavretiu zmluvy o zriadení vecného bremena - práva doživotného bývania a užívania v prospech veriteľov v dotknutých nehnuteľnostiach ako kompenzáciu za poskytnutie kúpnej ceny v sume 31.450 eur za druhú polovicu domu a dvora. Zároveň si zmluvné strany dohodli spôsob užívania dotknutých nehnuteľností. Na základe tejto zmluvy bola následne uzatvorená kúpna zmluva medzi W. J. ako predávajúcou a žalovaným ako kupujúcim, predmetom ktorej bol predaj spoluvlastníckeho podielu W. J. na nehnuteľnostiach v kat.úz. I. zapísaných na LV č. XXX žalovanému za kúpnu cenu 31.450 eur a podľa tejto kúpnej zmluvy bol vykonaný vklad do katastra nehnuteľností pod č. V4440/16. Dňa 12.01.2017 žalobca s manželkou X. a žalovaný uzavreli zmluvu o zriadení vecného bremena k nehnuteľnostiam v kat.úz. I. zapísaným na LV č. XXX spočívajúceho v bezplatnom doživotnom práve bývania a užívania nehnuteľností v prospech žalobcu a jeho manželky a podľa tejto zmluvy bol vykonaný vklad do katastra nehnuteľností pod č. V90/17. V dôsledku uzavretia kúpnej zmluvy medzi žalobkyňou W. J. a žalovaným v konaní sp.zn. 8C/347/2015 došlo k späťvzatiu žaloby a Krajský súd v Nitre uznesením sp.zn. 25Co/595/2016 - 175 zo dňa 25.01.2017 pripustil späťvzatie žaloby, rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 23.06.2016 č.k. 8C/347/2015 - 128 zrušil a konanie zastavil a zároveň žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania. Na základe tohto uznesenia tunajší súd uznesením č.k. 8C/347/2015 - 182 zo dňa 25.04.2017 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni W. J. náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1.912,90 eura na účet právneho zástupcu žalobkyne a náhradu iných trov konania - súdneho poplatku v sume 150 eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Sťažnosť žalovaného proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá uznesením č.k. 8C/347/2015 - 203 zo dňa 06.09.2017 a napadnuté uznesenie sa stalo právoplatným dňa 11.09.2017 a vykonateľným dňa 15.09.2017. Žalobca dňa 18.09.2017 zaplatil na účet W. J. sumu 2.062,90 eura ako náhradu trov konania priznaných jej vo vyššie uvedenom súdnom konaní.

Podľa § 451 ods. 1 O. z., kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa ods. 2, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 454 O.z., bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

Podľa § 456 O. z., predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

4./ Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba na zaplatenie sumy 2.062,90 eura s príslušenstvom je podaná dôvodne a preto jej v celom rozsahu vyhovel. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia uvedenej sumy z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, keďže za žalovaného zaplatil náhradu trov konania v sume 2.062,90 eura dňa 18.09.2017 W. J., na ktorú povinnosť bol zaviazaný žalovaný v súdnom konaní sp.zn. 8C/347/2015 vedenom na tunajšom súde. V ustanovení § 451 ods. 2 OZ sú uvedené druhy bezdôvodných obohatení s tým, že bezdôvodným obohatením je aj majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu a zväčša sa pod prípady plnenia bez právneho dôvodu zahrňujú aj prípady, v ktorých sa za iného plnilo, čo podľa práva mal plniť sám. Tieto

prípady sú však osobitným v ustanovení § 454 OZ uvedeným druhom vzťahov zakladajúcich nároky z neoprávneného majetkového prospechu a medzi nimi a prípadmi plnenia bez právneho dôvodu je rozdiel v tom, že pri plnení bez právneho dôvodu sa nadobúdajú obohatením nové hodnoty, zatiaľ čo pri plnení za iného dochádza k obohateniu v tom, že majetok obohateného sa nezmenšil. Okrem toho pri plnení bez právneho dôvodu vzniká nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia tomu, kto plnil, voči tomu, komu sa plnilo, zatiaľ čo pri plnení za iného vzniká nárok tomu, kto plnil, voči tomu, za koho sa plnilo. Napokon predpokladom vzťahu podľa ustanovenia § 454 OZ je to, že medzi tým, kto plnil a tým, komu sa plnilo, bolo zrejmé, že sa plnenie deje za iného. Prípad bezdôvodného obohatenia vo forme plnenia za toho, kto mal právnu povinnosť plniť sám, prichádza do úvahy len vtedy, keď ten, za ktorého bolo plnené, bol povinný podľa práva plniť sám, avšak neplnil, zatiaľ čo ten, kto za neho plnil, sám túto povinnosť nemal. Naplnenie osobitnej skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia podľa § 454 OZ predpokladá: a) existenciu právnej povinnosti na strane povinného subjektu, pričom nie je podstatné, či táto povinnosť vyplýva zo zákona alebo zo zmluvy; b) neexistenciu takej právnej povinnosti na strane oprávneného subjektu; c) uskutočnenie plnenia oprávneným subjektom namiesto povinného subjektu; d) plnenie sa nesmie stať proti vôli povinného subjektu (rozsudok NS SR sp.zn. Obdo V 6/2000 publikovaný Zo súdnej praxe 39/2001). Nie je rozhodujúce, či plnenie bolo poskytnuté so súhlasom dlžníka, no nesmie ísť o situáciu, kedy by bolo plnené proti jeho vôli. Predpokladom je, že prijatím plnenia veriteľom zanikol dlh dlžníka. Dlžník, za ktorého bolo plnené, sa tak stáva obohateným na úkor toho, kto za neho veriteľovi plnenie poskytol (uspokojil veriteľovu pohľadávku, prípadne iba čiastočne). Takýmto splnením dlžníkovho dlhu sa jeho majetkový stav neznižil, ako by tomu bolo, pokiaľ by svojmu veriteľovi plnil zo svojho. Obohatený tak získava majetkový prospech v okamihu, keď zanikol jeho dlh. Právna povinnosť k plneniu medzi veriteľom a dlžníkom môže vyplývať zo zákona alebo zo zmluvného záväzku. Ten, kto plnil za iného (dlžníka), má právo požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia od toho, za koho plnil, a nie od toho, komu plnil. Pokiaľ však ten, kto plnil, tak urobil nie za iného (za osobu povinnú plniť), ale v omyle, že plní veriteľovi svoj vlastný dlh, nejde o plnenie za iného v zmysle § 454 OZ, ale o plnenie bez právneho dôvodu. Plnením, ktoré bolo poskytnuté omylom, totiž dlh nezaniká (§ 451 OZ) a ten, kto plnil, má právo na vydanie bezdôvodného obohatenia proti tomu, kto toto plnenie prijal, zatiaľ čo podľa § 454 OZ je povinný vydať bezdôvodné obohatenie ten, za ktorého bolo plnené (rozsudok NS SR sp.zn. 2M Cdo 23/2011 zo dňa 29.01.2013).

5./ Je nesporné, že v tomto prípade žalobca za žalovaného splnil záväzok vyplývajúci z rozhodnutia súdu o náhrade trov konania v konaní sp.zn. 8C/347/2015, kde bol žalovaný zaviazaný na náhradu trov konania celkovo vo výške 2.062,90 eura, pričom žalovaný si svoju povinnosť vyplývajúcu zo súdneho rozhodnutia nesplnil a žalobca, ktorý túto povinnosť nemal, plnil za žalovaného oprávnenej W. J. a preto nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovaného súd posúdil podľa § 454 OZ ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od toho, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám. Konaním žalobcu, ktoré bolo preukázané bola naplnená skutková podstata bezdôvodného obohatenia podľa § 454 OZ, keďže žalobca na základe existujúcej právnej povinnosti na strane žalovaného napriek tomu, že žalobca nebol povinný plniť, uskutočnil plnenie za žalovaného v prospech oprávneného subjektu a toto plnenie nebolo proti vôli žalovaného, ktorý existenciu plnenia nepopieral a ani neuviedol, že by k plneniu došlo proti jeho vôli. Dňom 18.09.2017, keď žalobca poskytol plnenie oprávnenej osobe, došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného, pričom žalovaný podľa § 456 OZ je povinný predmet bezdôvodného obohatenia vydať žalobcovi a keďže doposiaľ si uvedenú povinnosť žalovaný nesplnil, tak súd žalobe žalobcu vyhovel v celom rozsahu a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2.062,90 eura spolu s 5% ročným úrokom z omeškania od podania žaloby t.j. od 11.12.2017 do zaplatenia a to v zmysle § 517 ods. 2 OZ a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., keďže žalovaný sa dostal do omeškania so splnením svojej povinnosti a je povinný zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania, pričom žalobca ho pred podaním žaloby písomne vyzýval na vydanie bezdôvodného obohatenia listom zaslaným žalovanému na adresu jeho trvalého bydliska, ktorý si však žalovaný neprevzal a následne si neprevzal ani písomnú výzvu zaslanú právnym zástupcom žalobcu. V tomto smere súd poukazuje aj na vedomosť žalovaného o poskytnutí plnenia zo strany žalobcu, keď žalovaný potvrdil, že žalobca sa zaviazal zaplatiť náhradu trov konania a ďalej to neriešil a teda súd mal za preukázané, že žalovaný mal od počiatku vedomosť o tom, že žalobca za neho plnil náhradu trov konania a teda, že na jeho strane vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný vydať.

6./ Žalovaný na pojednávaní prostredníctvom svojej právnej zástupkyne namietal šikanózne konanie zo strany žalobcu tým, že tento výkon práva je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 OZ, avšak podľa názoru súdu zo strany žalobcu nemôže ísť o žiadne šikanózne konanie a zjavné zneužitie

práva podľa čl. 5 CSP, ktoré by nepoživalo právnu ochranu, keďže je nesporné, že žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý si uplatnil súdnou cestou a tento výkon práva a ani nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, i keď žalovaný namietal, že do predchádzajúceho súdneho konania bol vmanipulovaný žalobcom, ale podľa názoru súdu na tieto jeho námietky nie je možné prihliadať, pretože v predchádzajúcom súdnom konaní sa riešila otázka zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktorú nebol žalovaný vzhľadom na svoju pasivitu a nezáujem schopný vyriešiť mimosúdne a až v samotnom súdnom konaní došlo z jeho strany k uzavretiu kúpnej zmluvy, ktorou odkúpil spoluvlastnícky podiel ďalšej spoluvlastníčky, avšak na zaplatenie tejto kúpnej ceny mu poskytol finančné prostriedky žalobca a žalovaný bol zaviazaný na náhradu trov konania, pričom uvedenú povinnosť si nespĺnil a preto pokiaľ žalobca za neho uhradil náhradu trov konania a následne si svoj nárok uplatnil v súdnom konaní, nemožno to považovať za šikanózne konanie resp. výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Taktiež v tomto prípade nebolo preukázané žiadne skryté darovanie, ktoré žalovaný namietal vo svojom odpore ako aj na pojednávaní, nakoľko v prípade darovacej zmluvy ide o dvojstranný právny úkon medzi darcom a obdarovaným spojený s odovzdaním a prijatím daru, k čomu však medzi sporovými stranami nedošlo, keďže finančné prostriedky zo strany žalobcu neboli odovzdané žalovanému, ale boli za žalovaného uhradené oprávnenej osobe, i keď túto povinnosť si mal splniť žalovaný sám. Z uvedených dôvodov súd zamietol aj návrh na doplnenie dokazovania zo strany žalovaného výsluchom svedkyne W. J. ako účastníčky predchádzajúceho súdneho sporu, ktorá sa mala vyjadriť k okolnostiam súvisiacim s konaním o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a vyplatenie peňazí, avšak podľa názoru súdu aj s poukazom na zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania, takéto dokazovanie pre zistenie skutkového stavu veci nebolo potrebné vykonať, keďže naplnenie skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia podľa § 454 OZ bolo preukázané výsluchom sporových strán, oboznámením sa s predloženými dokladmi ako aj so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 8C/347/2015.

7./ O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods.2 CSP tak, že podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko tento mal v konaní plný úspech s tým, že podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Topoľčany.

Podľa §-u 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.